ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः श्री गुरुभ्यो नमः हरिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैतिरीय संहिता क्रम पाठः

चतुर्थ काण्डे - तृतीयः प्रश्नः

Version Notes:

This is now the current Version 1.1 dated August 31, 2022

- 1. This replaces the earlier version 1.0 dated October 31, 2021.
- 2. Corrections found and reported till August 15, 2022 are updated.
- 3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done whereever applicable.
- 4. Notify your corrections / suggestions etc to our email id vedavms@gmail.com

Earlier Versions

1st Version Number 0.0 dated October 12, 2018

2nd Version Number 1.0 dated Oct 31, 2021

Table of Contents

4. कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठः	4
4.3 चतुर्थ काण्डे तृतीयः प्रश्नः – चितिवर्णनं	4

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

4. कृष्ण यजुर्वेदीय तैतिरीय संहिता क्रम पाठः

4.3 चतुर्थ काण्डे तृतीयः प्रश्नः – चितिवर्णनं

T.S.4.3.1.1 - Kramam अपाम् त्वा । त्वेमन्न् । एमन्थ् सादयामि । सादयाम्यपाम् । अपाम् " । " " त्वो । त्वो द्यान्य । ओद्मन्थ् सादयामि । सादयाम्यपाम् । अपाम् त्वा । त्वा भस्मन्न् । भस्मन्थ् सादयामि । सादयाम्यपाम् । अपाम् त्वा । त्वा ज्योतिषि । ज्योतिषि सादयामि । सादयाम्यपाम् । अपाम् त्वा । त्वाऽयने । अयने सादयामि । सादयाम्यर्णवे । अर्णवे सदने । सदने सीद। सीद समुद्रे। समुद्रे सदने। सदने सीद। सीद सलिले। सलिले सदने । सदने सीद । सीदापाम् । अपाम् क्षये । क्षये सीद । सीदापाम् । अपार् सिंषि । सिंषि सीद । सीदापाम् । अपाम् त्वा । त्वा सदने । सदने सादयामि । सादयाम्यपाम् । अपाम् त्वा । त्वा सधस्थे । सधस्थे सादयामि । सधस्थ इति सध – स्थे । ॥ । । सादयाम्यपाम् । अपाम् त्वा । त्वा पुरीषे । पुरीषे सादयामि ।

```
चतुर्थ काण्डे - तृतीयः प्रश्नः - (TS 4.3)
```

सादयाम्यपाम् । अपाम् त्वां । त्वा योनौं ( ) । योनौं सादयामि । सादयाम्यपाम् । अपाम् त्वा । त्वा पाथसि । पाथसि सादयामि । सादयामि गायत्री । गायत्री छन्दः । छन्दस्त्रिष्टुप् । त्रिष्टुप् छन्दः । छन्दो जगती । जगती छन्दः । छन्दोऽनुष्टुप् । अनुष्टुप् छन्दः । अनुष्टुबित्यनु – स्तुप् । छन्दः पङ्किः । पङ्कि ३छन्दः । छन्द इति छन्दः ॥ 1 (65/67) (योनौ - पञ्चदश च) (A1) T.S.4.3.2.1 - Kramam अयम् पुरः । पुरो भुवः । भुवस्तस्य । तस्य प्राणः । प्राणो भौवायनः । प्राण इति प्र – अनः । भौवायनो वसन्तः । वसन्तः प्राणायनः । प्राणायनो गायत्री । गायत्री वासन्ती । वासन्ती गायत्रियै । गायत्रियै गायत्रम् । गायत्रम् गायत्रात् । गायत्रादुपा ्ञुः । उपार्शुरुपार्शोः । उपार्शुरित्युप – अर्शुः । उपार्शोस्त्रिवृत् । उपा ्शोरित्युप - अंशोः । त्रिवृत् त्रिवृतः । त्रिवृदिति त्रि - वृत् । त्रिवृतों रथन्तरम् । त्रिवृत इति त्रि – वृतः । रथन्तर৺् रथन्तरात् । रथन्तरमिति रथम् – तरम् । रथन्तराद् वसिष्ठः ।

रथन्तरादिति रथम् – तरात् । वसिष्ठ ऋषिः । ऋषिः प्रजापतिगृहीतया । प्रजापतिगृहीतया त्वया । प्रजापतिगृहीतयेति प्रजापति – गृहीतया । त्वया प्राणम् । प्राणम् गृह्णामि । प्राणमिति प्र – अनम् । गृह्णामि प्रजाभ्यः । प्रजाभ्योऽयम् । प्रजाभ्य इति प्र – जाभ्यः । अयम् दक्षिणा । दक्षिणा विश्वकर्मा । विश्वकर्मा तस्य । विश्वकर्मेति विश्व-कर्मा । तस्य मनः । मनो वैश्वकर्मणम् । वैश्वकर्मणम् ग्रीष्मः । वैश्वकर्मणमिति वैश्व – कर्मणम् । ग्रीष्मो मानसः । मानसस्त्रिष्टुक् । त्रिष्ट्रग ग्रैष्मी । ग्रैष्मी त्रिष्ट्रभः । त्रिष्ट्रभ ऐडम् । ऐडमैडात् । ऐडादन्तर्यामः । अन्तर्यामोऽन्तर्यामात् । अन्तर्याम इत्यन्तः – यामः । अन्तर्यामात् पञ्चदशः । अन्तर्यामादित्यन्तः – यामात् । पञ्चदशः पञ्चदशात् । पञ्चदश इति पञ्च – दशः । पञ्चदशाद् बृहत् । पञ्चदशादिति पञ्च - दशात् । बृहद् बृहतः । बृहतो भरद्वाजः । भरद्वाज ऋषिः । ऋषिः प्रजापतिगृहीतया । प्रजापतिगृहीतया त्वया । प्रजापतिगृहीतयेति प्रजापति – गृहीतया । त्वया मनः । मनो गृह्णामि । 2 (50/67)

T.S.4.3.2.2 - Kramam गृह्णमि प्रजाभ्यः । प्रजाभ्योऽयम् । प्रजाभ्य इति प्र – जाभ्यः । अयम् पृश्चात् । पश्चाद् विश्वव्यचाः । विश्वव्यचास्तस्य । विश्वव्यचा इति विश्व – व्यचाः । तस्य चक्षुः । चक्षुर् वैश्वव्यचसम् । वैश्वव्यचसम् वर्षाणि । वैश्वव्यचसमिति वैश्व – व्यचसम् । वर्.षाणि चाक्षुषाणि । चाक्षुषाणि जगती । जगती वार्.षी । वार्.षी जगत्याः । जगत्या ऋक्षमम् । ऋक्षममृक्षमात् । ऋक्षमाच्छुकः । शुक्रः शुक्रात् । शुक्राथ् सप्तदशः । सप्तदशः सप्तदशात् । सप्तदश इति सप्त – दशः । सप्तदशाद् वैरूपम् । सप्तदशादिति सप्त – दशात् । वैरूपं वैरूपात् । वैरूपाद् विश्वामित्रः । विश्वामित्र ऋषिः । विश्वामित्र इति विश्व – मित्रः । ऋषिः प्रजापतिगृहीतया । प्रजापतिगृहीतया त्वया । प्रजापतिगृहीतयेति प्रजापति – गृहीतया । त्वया चक्षुः । चक्षुर् गृह्णामि । गृह्णामि प्रजाभ्यः । प्रजाभ्य इदम् । प्रजाभ्य इति प्र – जाभ्यः । इदमुत्तरात् । उत्तराथ् सुवः । उत्तरादित्युत् – तरात् । सुवस्तस्य । तस्य श्रोत्रम् । श्रोत्रं सौवम् ।

```
सौव ् शरत्। शरच्छ्रौत्री। श्रौत्र्यनुष्टुप्। अनुष्टुप्छारदी।
अनुष्टुबित्येनु – स्तुप् । शारद्येनुष्टुभः । अनुष्टुभः स्वारम् । अनुष्टुभ
इत्यनु–स्तुभः । स्वार७ स्वारात् । स्वारान् मन्थी । मन्थी मन्थिनः ।
मन्थिन एकवि एकः । एकवि एक एकवि एकात् ।
एकवि एक इत्येक – वि एकः । एकवि एकाद् वैराजम् ।
एकवि एशादित्येक – वि एशात् । वैराजं वैराजात् ।
वैराजाज् जमदिग्निः । जमदिग्निर्. ऋषिः ।
ऋषिः प्रजापतिगृहीतया ( ) । प्रजापतिगृहीतया त्वया ।
प्रजापतिगृहीतयेति प्रजापति – गृहीतया । 3 (50/64)
T.S.4.3.2.3 - Kramam
त्वया श्रोत्रम् । श्रोत्रम् गृह्णामि । गृह्णामि प्रजाभ्यः । प्रजाभ्यं इयम् ।
प्रजाभ्य इति प्र – जाभ्यः । इयमुपरि । उपरि मतिः । मतिस्तस्यै ।
तस्यै वाक् । वाङ् माती । माती हेमन्तः । हेमन्तो वाच्यायनः ।
वाच्यायनः पङ्क्तः । पङ्क्तिर्. हैमन्ती । हैमन्ती पङ्क्त्यै । पङ्क्त्यै
निधनवत् । निधनवन् निधनवतः । निधनवदिति निधन – वत् ।
```

निधनवत आग्रयणः । निधनवत इति निधन – वतः । आग्रयण आग्रयणात् । आग्रयणात् त्रिणवत्रयस्त्रिण्शौ । त्रिणवत्रयस्त्रिण्शौ त्रिणवत्रयस्त्रि एशाभ्याम् । त्रिणवत्रयस्त्रि एशाविति त्रिणव - त्रयस्त्रिण्शौ । त्रिणवत्रयस्त्रिण्शाभ्याण् शाक्वररैवते । त्रिणवत्रयस्त्रि एशाभ्यामिति त्रिणव – त्रयस्त्रि एशाभ्याम् । ा । । ज्ञाक्वररैवते ज्ञाक्वररैवताभ्याम् । ज्ञाक्वररैवते इति ज्ञाक्वर-रैवते । शाक्वररैवताभ्यां विश्वकर्मा । शाक्वररैवताभ्यामिति शाक्वर – रैवताभ्याम् । विश्वकर्मर्षिः । विश्वकर्मेति विश्व-कर्मा । ऋषिः प्रजापतिगृहीतया । प्रजापतिगृहीतया त्वया । प्रजापतिगृहीतयेति प्रजापति – गृहीतया । त्वया वाचम् । वाचम् गृह्णामि । गृह्णामि प्रजाभ्यः । प्रजाभ्य इति प्र – जाभ्यः ॥ ४ (30/39) (त्वया मर्नो-जमदंग्निर्.ऋषिः प्रजापतिगृहीतया-त्रिङ्शच्च) (A2) T.S.4.3.3.1 - Kramam प्राची दिशाम् । दिशां वसन्तः । वसन्त ऋतूनाम् । ऋतूनामग्निः । अग्निर् देवता । देवता ब्रह्म । ब्रह्म द्रविणम् । द्रविणम् त्रिवृत् । त्रिवृथ् स्तोमः । त्रिवृदिति त्रि – वृत् । स्तोमः सः । स उ ।

उ पञ्चदशवर्तनिः । पञ्चदशवर्तनि स्त्र्यविः । पञ्चदशवर्तनिरिति पञ्चदश – वर्तनिः । त्र्यविर् वयः । त्र्यविरिति त्रि – अविः । वयः कृतम् । कृतमयानाम् । अयानाम् पुरोवातः । पुरोवातो वातः । पुरोवात इति पुरः – वातः । वातः सानगः । सानग ऋषिः । ऋषिर् दक्षिणा । दक्षिणा दिशाम् । दिशाम् ग्रीष्मः । ग्रीष्म ऋतूनाम् । ऋत्नामिन्द्रः । इन्द्रो देवता । देवता क्षत्रम् । क्षत्रम् द्रविणम् । द्रविणम् पञ्चदशः । पञ्चदशः स्तोमः । पञ्चदश इति पञ्च – दशः । स्तोमः सः । स उ । उ सप्तदशवर्तनिः । सप्तदशवर्तनिर् दित्यवाट् । सप्तदशवर्तनिरिति सप्तदश-वर्तनिः । दित्यवाड् वयः । दित्यवाडिति दित्य – वाट् । वयस्त्रेता । त्रेताऽयानाम् । अयानाम् दक्षिणाद्वातः । दक्षिणाद्वातो वातः । दक्षिणाद्वात इति दक्षिणात् – वातः । वातः सनातनः । सनातन ऋषिः । सनातन इति सना – तनः । ऋषिः प्रतीचीं । प्रतीची दिशाम् । दिशां वर्.षाः । वर्.षा ऋंतूनाम् । ऋतूनां विश्वे । विश्वे देवाः । देवा देवता । देवता विट् । विड् द्रविणम् । 5 (50/59)

T.S.4.3.3.2 - Kramam द्रविण ए सप्तदशः । सप्तदशः स्तोमः । सप्तदश इति सप्त – दशः । स्तोमः सः । स उ । उवेकवि एशवर्तनिः । एकवि एशवर्तनि स्त्रिवथ्सः । एकवि एशवर्तनिरित्येकवि एश – वर्तनिः । त्रिवथ्सो वयः । त्रिवथ्स इति त्रि – वथ्सः । वयो द्वापरः । द्वापरोऽयानाम् । अयानाम् पश्चाद्वातः । पश्चाद्वातो वातः । पश्चाद्वात इति पश्चात् – वातः । वातोऽहभूनः । अहभून ऋषिः । ऋषिरुदीची । उदीची दिशाम् । दिशा ए शरत् । शरदृतूनाम् । ऋतूनाम् मित्रावरुणौ । मित्रावरुणौ देवता । मित्रावरुणाविति मित्रा – वरुणौ । देवता पुष्टम् । पुष्टम् द्रविणम् । द्रविणमेकवि ्शः । एकवि ्शः स्तोमः । एकवि ्श इत्येक – विण्ञाः । स्तोमः सः । स उ । उ त्रिणववर्तनिः । त्रिणववर्तनि स्तुर्यवाट् । त्रिणववर्तनिरितिं त्रिणव – वर्तनिः । तुर्यवाङ् वयः । तुर्यवाडिति तुर्य–वाट् । वयं आस्कन्दः । आस्कन्दोऽयानाम् । आस्कन्द इत्या – स्कन्दः । अयानामुत्तराद्वातः । उत्तराद्वातो वातः । उत्तराद्वात इत्युत्तरात् – वातः । वातः प्रतः । प्रतः ऋषिः ।

ऋषिरूर्द्ध्वा । ऊर्द्ध्वा दिशाम् । दिशाण् हेमन्तिशिशौ । हेमन्तिशिशावृतूनाम् । हेमन्तिशिशाविति हेमन्त - शिशिरौ । ऋतूनाम् बृहस्पतिः । बृहस्पतिर् देवता । देवता वर्चः । वर्चो द्रविणम् । द्रविणम् त्रिणवः । त्रिणवः स्तोमः । त्रिणव इति त्रि – नवः । स्तोमः सः । स उ । उ त्रयस्त्रि ज्ञावर्तनिः । त्रयस्त्रिण्ञावर्तनिः पष्ठवात् । त्रयस्त्रिण्ञावर्तनिरिति त्रयस्त्रि एश – वर्तनिः । पष्ठवाद् वयः ( ) । पष्ठवादिति पष्ठ – वात् । वयोऽभिभः । अभिभूरयानाम् । अभिभूरित्यभि – भूः । अयानाम् ँविष्वग्वातः । विष्वग्वातो वातः । विष्वग्वात इति विष्वक् – वातः । वातः सुपर्णः । सुपर्ण ऋषिः । सुपर्ण इति सु-पर्णः । ऋषिः पितरः । पितरः पितामहाः । पितामहाः परे । परेऽवरे । अवरे ते । ते नः । नः पान्तु । पान्तु ते । ते नः । नोऽवन्तु । अवन्त्वस्मिन्न् । अस्मिन् ब्रह्मन् । ब्रह्मन्नस्मिन् । अस्मिन् क्षत्रे । क्षत्रेऽस्याम् । अस्यामाशिषि । आशिष्यस्याम् । आशिषीत्या – शिषि । अस्याम् पुरोधायाम् । पुरोधायामस्मिन्न् । पुरोधायामिति पुरः – धायाम् । अस्मिन् कर्मन्न ।

कर्मन्नस्याम् । अस्याम् देवहृत्याम् । देवहूत्यामिति देव – हूत्याम् ॥ ६ (७८/९७) (विट् - पष्ठवाद् वयो - ऽष्टाविर््गतिश्च) (A3) T.S.4.3.4.1 - Kramam धुवक्षितिर् धुवयोनिः । धुवक्षितिरिति धुव – क्षितिः । धुवयोनिर् धुवा । धुवयोनिरिति धुव – योनिः । धुवाऽसि । असि धुवाम् । धुवां योनिम् । योनिमा । आ सीद । सीद साद्ध्या । साद्ध्येति साद्ध्या ॥ उक्षंस्य केतुम् । केतुम् प्रथमम् । प्रथमम् पुरस्तात् । पुरस्तादश्विना । अश्विनाऽद्ध्वर्यू । अद्ध्वर्यू सादयताम् । अद्ध्वर्यू इत्यद्ध्वर्यू । सादयतामिह । इह त्वा । त्वेति त्वा ॥ स्वे दक्षे । दक्षे दक्षपिता । दक्षपितेह । दक्षपितेति दक्षे – पिता । इह सींद। सीद देवत्रा। देवत्रा पृथिवी। देवत्रेति देव – त्रा। पृथिवी बृहती । बृहती रराणा । रराणेति रराणा ॥ स्वासस्था तनुवा । स्वासस्थेति सु – आसस्था । तनुवा सम् । सं वैशस्व । विशस्व पिता । पितेव । इवैधि । एधि सूनवे । सूनव आ । आ सुशेवा । सुशेवाऽश्विना । सुशेवेति सु – शेवा ।

अश्विनाऽद्ध्वर्यू । अद्ध्वर्यू सादयताम् । अद्ध्वर्यू इत्यद्ध्वर्यू । सादयतामिह । इह त्वा । त्वेति त्वा ॥ कुलायिनी वसुमती । वसुंमती वयोधाः । वसुंमतीति वसुं – मती । वयोधा रियम् । वयोधा इति वयः – धाः । रियम् नः । नो वर्द्ध । वर्द्ध बहुलम् । बहुलं स्वीरम् । सुवीरमिति सु — वीरम् ॥ 7 (50/60) T.S.4.3.4.2 - Kramam अपामतिम् । अमतिम् दुर्मतिम् । दुर्मतिम् बाधमाना । दुर्मतिमिति दुः – मतिम् । बाधमाना रायः । रायस्पोषे । पोषे यज्ञपतिम् । यज्ञपतिमाभजन्ती । यज्ञपतिमिति यज्ञ – पतिम् । आभजन्ती सुवः । आभजन्तीत्या – भजन्ती । सुवर् धेहि । धेहि यजमानाय । यजमनाय पोषम् । पोषमश्चिना । अश्विनाऽद्ध्वर्यू । अद्ध्वर्यू सादयताम् । अद्ध्वर्यू इत्यद्ध्वर्यू । सादयतामिह । इह त्वा । त्वेति त्वा ॥ अग्नेः पुरीषम् । पुरीषमसि । असि देवयानी । देवयानी ताम् । देवयानीति देव – यानी । ताम् त्वा । त्वा विश्वे । विश्वे अभि । अभि गृणन्तु । गृणन्तु देवाः । देवा इति देवाः ॥ स्तोमपृष्ठा घृतवती । स्तोमपृष्ठेति स्तोम – पृष्ठा । घृतवतीह ।

घृतवतीति घृत – वती । इह सीद । सीद प्रजावत् । प्रजावदस्मे ।
प्रजावदिति प्रजा – वत् । अस्मे द्रविणा । अस्मे इत्यस्मे । द्रविणा ।
आ यजस्व । यजस्वाश्विना । अश्विनाऽद्ध्वर्यू । अद्ध्वर्यू । सादयताम् । अद्ध्वर्यू इत्यद्ध्वर्यू । सादयतामिह । इह त्वा । त्वेति त्वा ॥ दिवो मूर्द्धा । मूर्द्धाऽसि । असि पृथिव्याः । पृथिव्या नाभिः । नाभिर् विष्टम्भनी । विष्टम्भनी दिशाम् । विष्टम्भनीति वि – स्तम्भनी । दिशामधिपत्नी । अधिपत्नी भुवनानाम् । अधिपत्नीत्यधि – पत्नी । भुवनानामिति भुवनानाम् ॥ 8 (50/62)

T.S.4.3.4.3 - Kramam

ज्रिमिर् द्रफ्सः । द्रफ्सो अपाम् । अपामिस । असि विश्वकर्मा । विश्वकर्मीते विश्व – कर्मा । त ऋषिः । ऋषिरिश्वना । अश्विनाऽद्ध्वर्यू । अद्ध्वर्यू सादयताम् । अद्ध्वर्यू इत्यद्ध्वर्यू । सादयतामिह । इह त्वा । त्वेति त्वा ॥ सजूर् ऋतुभिः । सजूरिति स – जूः । ऋतुभिः सजूः । ऋतुभिरित्यृतु – भिः । सजूर् विधाभिः । सजूरिति स – जूः । विधाभिः सजूः । विधाभिः सजूः । विधाभिः । सजूर् वर्षुभिः । सजूरिति स – जूः । वर्षुभिः सजूः ।

वस्ंभिरिति वसुं – भिः। सजू रुद्रैः। सजूरिति स – जूः। रुद्रैः सजूः । सजूरादित्यैः । सजूरिति स – जूः । आदित्यैः सजूः । सजूर् विश्वैः । सजूरिति स – जूः । विश्वैर् देवैः । देवैः सजूः । सजूर् देवैः । सजूरितिं स – जूः । देवैः सजूः । सजूर् देवैः । सजूरिति स – जूः । देवैर् वयोनाधैः । वयोनाधैरग्नये । वयोनाधैरिति वयः – नाधैः । अग्नये त्वा । त्वा वैश्वानराय । वैश्वानरायाश्विना । अश्विनाऽद्ध्वर्यू । अद्ध्वर्यू सादयताम् । अद्ध्वर्यू इत्यद्ध्वर्यू । सादयतामिह । इह त्वा । त्वेति त्वा ॥ प्राणम् मे । प्राणमिति प्र – अनम् । मे पाहि । पाह्यपानम् । अपानम् मे । अपानमित्यप – अनम् । मे पाहि । पाहि व्यानम् । व्यानम् मे । व्यानमिति वि – अनम् । मे पाहि । पाहि चक्षुः । चक्षुर् मे । म उर्व्या ()। उर्व्या वि। वि भाहि। भाहि श्रोत्रम्। श्रोत्रम् मे। मे इलोकय । इलोकयापः । अपस्पिन्व । पिन्वौषधीः । ओषधीर जिन्व । जिन्व द्विपात् । द्विपात् पाहि । द्विपादिति द्वि – पात् ।

पाहि चतुष्पात् । चतुष्पादव । चतुष्पादिति चतुः – पात् । अव दिवः । दिवो वृष्टिम् । वृष्टिमा । एरय । ईरयेतीरय ॥ 9 (67/87) (सुवीरं - भुवनाना - मुर्व्या - सप्तदंश च) (४४) T.S.4.3.5.1 - Kramam त्र्यविर् वयः । त्र्यविरिति त्रि – अविः । वयस्त्रिष्टुप् । त्रिष्टुप् छन्दः । छन्दों दित्यवाट् । दित्यवाड् वयः । दित्यवाडितिं दित्य – वाट् । वयों विराट् । विराट् छन्दः । विराडिति वि–राट् । छन्दः पञ्चाविः । पञ्चाविर् वयः । पञ्चाविरिति पञ्च – अविः । वयो गायत्री । गायत्री छन्दः । छन्दस्त्रिवथ्सः । त्रिवथ्सो वयः । त्रिवथ्स इति त्रि – वथ्सः । वय उष्णिहा । उष्णिहा छन्दः । छन्दस्तुर्यवाट् । तुर्यवाड् वयः । तुर्यवाडिति तुर्य-वाट् । वयोऽनुष्टुप् । अनुष्टुप् छन्दः । अनुष्टुबित्यनु – स्तुप् । छन्दः पष्ठवात् । पष्ठवाद् वयः । पष्ठवादिति पष्ठ – वात् । वयो बृहती । बृहती छन्दः । छन्दं उक्षा । उक्षा वयः । वयः सतोबृहती । सतोबृहती छन्दः । सतोबृहतीति सतः – बृहती । छन्दं ऋषभः। ऋषभो वयः। वयः ककुत्। ककुच्छन्दः। छन्दो धेनुः । धेनुर् वयः । वयो जगती । जगती छन्दः ।

```
छन्दोऽनड्वान् । अनड्वान्. वयः । वयः पङ्किः । पङ्कि ३छन्दः ।
छन्दो बस्तः । बस्तो वयः । वयो विवलम् । विवलम् छन्दः ।
विवलमिति वि – वलम् । छन्दो वृष्णिः । वृष्णिर् वयः ।
वयो विशालम् । विशालम् छन्दः । विशालमिति वि – शालम् ।
छन्दः पुरुषः । पुरुषो वयः () । वयस्तन्द्रम् । तन्द्रम् छन्दः ।
छन्दों व्याघ्रः । व्याघ्रो वयः । वयोऽनाधृष्टम् । अनाधृष्टम् छन्दः ।
...
अनाधृष्टमित्यना – धृष्टम् । छन्दः सि७्हः । सि७्हो वयः ।
वयं रछदिः । छदि रछन्दः । छन्दो विष्टम्भः । विष्टम्भो वयः ।
विष्टम्भ इति वि – स्तम्भः । वयोऽधिपतिः । अधिपति रुछन्दः ।
अधिपतिरित्यधि – पतिः । छन्दः क्षत्रम् । क्षत्रम् ँवयः ।
वयो मयन्दम् । मयन्दम् छन्दः । छन्दो विश्वकर्मा । विश्वकर्मा वयः ।
विश्वकर्मेति विश्व – कर्मा । वयः परमेष्ठी । परमेष्ठी छन्दः ।
छन्दो मूर्खा । मूर्खा वयः । वयः प्रजापतिः । प्रजापति ३छन्दः ।
प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । छन्द इति छन्दः ॥ 10 (76/92)
(पुरुषो वयः – षड् विज्ञातिश्च) (A5)
```

T.S.4.3.6.1 - Kramam इन्द्राग्नी अव्यथमानाम् । इन्द्राग्नी इतीन्द्र – अग्नी । अव्यथमानामिष्टकाम् । इष्टकाम् दृण्हतम् । दृण्हतं रैंयुवम् । युवमिति युवम् ॥ पृष्ठेन द्यावापृथिवी । द्यावापृथिवी अन्तरिक्षम् । द्यावापृथिवी इति द्यावा – पृथिवी । अन्तरिक्षम् च । च वि । वि बांधताम् । बाधतामिति बाधताम् ॥ विश्वकर्मा त्वा । विश्वकर्मेति विश्व – कर्मा । त्वा सादयतु । सादयत्वन्तरिक्षस्य । अन्तरिक्षस्य पृष्ठे । पृष्ठे व्यचस्वतीम् । व्यचस्वतीम् प्रथस्वतीम् । प्रथस्वतीम् भास्वतीम् । भास्वती एं सूरिमतींम् । सूरिमतीमा । सूरिमतीमितिं सूरि – मतींम् । आ या । या द्याम् । द्याम् भासि । भास्या । आ पृथिवीम् । पृथिवीमा । ओरु । उर्वन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षमन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षं ँयच्छ । यच्छान्तरिक्षम् । अन्तरिक्षम् दृ्ह । दृ्हान्तरिक्षम् । अन्तरिक्षम् मा । मा हिं्सीः । हिं्सीर् विश्वस्मै । विश्वस्मै प्राणाय । प्राणायापानाय । प्राणायेति प्र – अनाय । अपानाय व्यानाय । अपानायेत्यप – अनाय । व्यानायोदानाय । व्यानायेति वि – अनाय । उदानाय प्रतिष्ठायै । उदानायेत्युत् – अनाय । प्रतिष्ठायै चरित्राय ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 4.3)

प्रतिष्ठाया इति प्रति – स्थायै । चरित्राय वायुः । वायुस्त्वा । त्वाऽभि । अभि पातु । पातु मह्या । मह्या स्वस्त्या । स्वस्त्या छर्दिषा । छर्दिषा शन्तमेन । 11 (50/59) T.S.4.3.6.2 - Kramam शन्तमेन तया । शन्तमेनेति शम् – तमेन । तया देवतया । देवतयाऽङ्गिरस्वत् । अङ्गिरस्वद् ध्रुवा । ध्रुवा सीद । सीदेति सीद ॥ राज्यसि । असि प्राची । प्राची दिक् । दिग् विराट् । विराडंसि । विराडिति वि – राट् । असि दक्षिणा । दक्षिणा दिक् । दिख् सम्राट् । सम्राडसि । सम्राडिति सम् – राट् । असि प्रतीची । प्रतीची दिक्। दिख् स्वराट्। स्वराडंसि। स्वराडितिं स्व – राट्। अस्युदीची । उदीची दिक् । दिगधिपत्नी । अधिपत्यसि । अधिपत्नीत्यधि – पत्नी । असि बृहती । बृहती दिक् । दिगायुः । आयुर् मे । मे पाहि । पाहि प्राणम् । प्राणम् मे । प्राणमिति प्र – अनम् । मे पाहि । पाह्यपानम् । अपानम् मे । अपानमित्यप – अनम् । मे पाहि । पाहि व्यानम् । व्यानम् मे ।

व्यानमिति वि - अनम् । मे पाहि । पाहि चक्षुः । चक्षुर् मे । मे पाहि । पाहि श्रोत्रम् । श्रोत्रम् मे । मे पाहि । पाहि मनः । मनों में । में जिन्व । जिन्व वाचम् । वाचम् में । में पिन्व ( ) । पिन्वात्मानम् । आत्मानम् मे । मे पाहि । पाहि ज्योतिः । ज्योतिर् मे । मे यच्छ । यच्छेति यच्छ ॥ 12 (56/64) (छर्दिषा - पिन्व - षट्च) (A6) T.S.4.3.7.1 - Kramam मा छन्दः । छन्दः प्रमा । प्रमा छन्दः । प्रमेति प्र – मा । छन्दः प्रतिमा । प्रतिमा छन्दः । प्रतिमेति प्रति–मा । छन्दोऽस्रीविः । अस्रीवि रुछन्दः । छन्दः पङ्किः । पङ्कि रुछन्दः । छन्दं उष्णिहा । उष्णिहा छन्दः । छन्दो बृहती । बृहती छन्दः । छन्दोऽनुष्टुप् । अनुष्टुप् छन्दः । अनुष्टुबित्यनु – स्तुप् । छन्दो विराट् । विराट् छन्दः । विराडिति वि – राट् । छन्दो गायत्री । गायत्री छन्दः । छन्दंस्त्रिष्टुप् । त्रिष्टुप् छन्दः । छन्दो जगती । जगती छन्दः । छन्दः पृथिवी । पृथिवी छन्दः । छन्दोऽन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षम् छन्दः । छन्दो द्यौः । द्यौ श्चन्दः । छन्दः समाः । समा २छन्दः । छन्दो नक्षत्राणि ।

नक्षत्राणि छन्दः । छन्दो मनः । मन इछन्दः । छन्दो वाक् । वाक् छन्दः । छन्दः कृषिः । कृषि इछन्दः । छन्दो हिरण्यम् । हिरण्यम् छन्दः । छन्दो गौः । गौ इछन्दः । छन्दोऽजा । अजा छन्दः । छन्दो ऽश्वः । अश्व इछन्दः । छन्द इति छन्दः ॥ अग्निर् देवता । देवता वातः । 13 (50/54)

क्षेमाय त्वा । त्वा यन्त्री । यन्त्री राट् । राड् ध्रुवा । ध्रुवाऽसि । असि

धरणी । धरणी धर्त्री । धर्त्र्यसि । असि धरित्री । धरित्य्रायुषे ( ) ।

आयुषे त्वा । त्वा वर्चसे । वर्चसे त्वा । त्वौजसे । ओजसे त्वा । त्वा बलाय । बलाय त्वा । त्वेति त्वा ॥ 14 (56/56) (देवता – ऽऽयुषे त्वा – षट्च) (४७) T.S.4.3.8.1 - Kramam आशुस्त्रिवृत् । त्रिवृद् भान्तः । त्रिवृदिति त्रि – वृत् । भान्तः पञ्चदशः । पञ्चदशो व्योम । पञ्चदश इति पञ्च–दशः । व्योम सप्तदशः । व्योमेति वि – ओम । सप्तदशः प्रतूर्तिः । सप्तदश इति सप्त-दशः । प्रतूर्तिरष्टादशः । प्रतूर्तिरिति प्र – तूर्तिः । अष्टादशस्तपः । अष्टादश इत्यष्टा – दशः । तपो नवदशः । नवदशोऽभिवर्तः । नवदश इति नव-दशः । अभिवर्तः संविज्शः । अभिवर्त इत्यभि – वर्तः । सविज्ञो धरुणः । सविज्ञ इति स – विज्ञः । धरुण एकविज्ञः । एकविज्ञो वर्चः । एकविज्ञा इत्येक – विज्ञः । वर्चौ द्वाविज्ञः । द्वाविज्ञः सम्भरणः । सम्भरणस्त्रयोवि ्राः । सम्भरण इति सम् – भरणः । त्रयोवि ्राो योनिः । त्रयोवि एश इति त्रयः – वि एशः । योनिश्चतुर्वि एशः । चतुर्वि एशो गर्भाः । चतुर्वि एश इति चतुः – वि एशः ।

गर्भाः पञ्चवि ्राः । पञ्चवि ्रा ओजः । पञ्चवि ्रा इति पञ्च – विर्शः । ओजस्त्रिणवः । त्रिणवः क्रतुः । त्रिणव इति त्रि – नवः । क्रतुरेकत्रिङ्शः । एकत्रिङ्शः प्रतिष्ठा । एकत्रिङ्श इत्येक – त्रिण्ञः । प्रतिष्ठा त्रयस्त्रिण्ञः । प्रतिष्ठेति प्रति – स्था । त्रयस्त्रिण्ञो ब्रद्ध्नस्य । त्रयस्त्रिण्ञा इति त्रयः – त्रिण्ञाः । ब्रद्ध्नस्य विष्टपम् । विष्टपम् चतुस्त्रिण्ञाः । चतुस्तिण्ञाो नाकः । चतुस्त्रि एश इति चतुः – त्रि एशः । नाकः षट्त्रि एशः । षट्त्रि एशो विवर्तः । षट्त्रिज्ञा इति षट् – त्रिज्ञाः । विवर्तोऽष्टाचत्वारिज्ञाः । विवर्त इति वि – वर्तः । अष्टाचत्वारि ्शो धर्तः । अष्टाचत्वारिज्ञ इत्यष्टा – चत्वारिज्ञः । धर्त्रश्चतुष्टोमः । चतुष्टोम इति चतुः – स्तोमः ॥ 15 (37/59) (आशुः सप्तत्रिण्शत्) (A8) T.S.4.3.9.1 - Kramam अग्नेर् भागः । भागोऽसि । असि दीक्षायाः । दीक्षाया आधिपत्यम् । आधिपत्यम् ब्रह्म । आधिपत्यमित्याधि – पत्यम् । ब्रह्मं स्पृतम् ।

स्पृतम् त्रिवृत् । त्रिवृथ् स्तोमः । त्रिवृदिति त्रि – वृत् । स्तोम इन्द्रस्य । इन्द्रस्य भागः । भागोऽसि । असि विष्णोः । विष्णोराधिपत्यम् । आधिपत्यम् क्षत्रम् । आधिपत्यमित्याधि-पत्यम् । क्षत्र स्पृतम् । स्पृतम् पञ्चदशः । पञ्चदशः स्तोमः । पञ्चदश इति पञ्च - दशः । स्तोमो नृचक्षंसाम् । नृचक्षंसाम् भागः । न्चक्षंसामिति नृ – चक्षंसाम् । भागोऽसि । असि धातुः । धातुराधिपत्यम् । आधिपत्यम् जनित्रम् । आधिपत्यमित्याधि–पत्यम् । जनित्र^७ स्पृतम् । स्पृत्र संप्तदशः । सप्तदशः स्तोमः । सप्तदश इति सप्त – दशः । स्तोमो मित्रस्य । मित्रस्य भागः । भागोऽसि । असि वरुणस्य । वरुणस्याधिपत्यम् । आधिपत्यम् दिवः । आधिपत्यमित्याधि – पत्यम् । दिवो वृष्टिः । वृष्टिर् वाताः । वाताः स्पृताः । स्पृता एकविङ्शः । एकविङ्शः स्तोमः । एकवि एक इत्येक – वि एकाः । स्तोमोऽदित्यै । अदित्यै भागः । भागोंऽसि । असि पूष्णः । पूष्ण आधिपत्यम् । आधिपत्यमोजः । आधिपत्यमित्याधि – पत्यम् । ओजः स्पृतम् । स्पृतम् त्रिणवः ।

```
त्रिणवः स्तोमः । त्रिणव इति त्रि – नवः । स्तोमो वसूनाम् ।
वसूनाम् भागः । भागोऽसि ( ) । असि रुद्राणाम् । 16 (50/61)
T.S.4.3.9.2 - Kramam
रुद्राणामाधिपत्यम् । आधिपत्यम् चतुष्पात् ।
आधिपत्यमित्याधि – पत्यम् । चतुष्पाथ् स्पृतम् । चतुष्पादिति
चतुः - पात् । स्पृतम् चतुर्वि एशः । चतुर्वि एशः स्तोमः ।
चतुर्वि एश इति चतुः – वि एशः । स्तोम आदित्यानाम् ।
आदित्यानाम् भागः । भागोऽसि । असि मरुताम् ।
मरुतामाधिपत्यम् । आधिपत्यम् गर्भाः । आधिपत्यमित्याधि-पत्यम् ।
गर्भाः स्पृताः । स्पृताः पञ्चविङ्शः । पञ्चविङ्शः स्तोमः ।
पञ्चवि ए्राः इति पञ्च – वि ए्राः । स्तोमो देवस्य ।
देवस्य सवितुः । सवितुर् भागः । भागोऽसि । असि बृहस्पतेः ।
बृहस्पतेराधिपत्यम् । आधिपत्य ए समीचीः ।
आधिपत्यमित्याधि – पत्यम् । समीचीर् दिशः । दिशः स्पृताः ।
स्पृताश्चेतुष्टोमः । चतुष्टोमः स्तोमः । चतुष्टोम इति चतुः – स्तोमः ।
स्तोमो यावानाम् । यावानाम् भागः । भागोऽसि । अस्ययावानाम् ।
```

अयावानामाधिपत्यम् । आधिपत्यम् प्रजाः । आधिपत्यमित्याधि – पत्यम् । प्रजाः स्पृताः । प्रजा इति प्र – जाः । स्पृताश्चतुश्चत्वारिज्ञः । चतुश्चत्वारिज्ञः स्तोमः । चतुश्चत्वारिज्ञा इति चतुः – चत्वारि ्शः । स्तोमं ऋभूणाम् । ऋभूणाम् भागः । भागोऽसि । असि विश्वेषाम् । विश्वेषाम् देवानाम् । देवानामाधिपत्यम् । आधिपत्यम् भूतम् । आधिपत्यमित्याधि-पत्यम् । भूतम् निशान्तम् । निशान्त७ स्पृतम् । निशान्तमिति नि – शान्तम् । स्पृतम् त्रयस्त्रि ए्राः । त्रयस्त्रि ए्राः स्तोमः । त्रयस्त्रि ए्रा इति त्रयः – त्रि ्शः । स्तोम इति स्तोमः ॥ 17 (46/59) (वसूनां भागोऽसि – षट्चत्वारिङ्शच्च) (८१९) T.S.4.3.10.1 - Kramam एकयाऽस्तुवत । अस्तुवत प्रजाः । प्रजा अधीयन्त । प्रजा इति प्र – जाः । अधीयन्त प्रजापतिः । प्रजापतिरधिपतिः । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । अधिपतिरासीत् । अधिपतिरित्यधि – पतिः । आसीत् तिसृभिः । तिसृभिरस्तुवत । तिसृभिरिति तिसृ – भिः । अस्तुवत ब्रह्म । ब्रह्मासृज्यत । असृज्यत ब्रह्मणः । ब्रह्मणस्पतिः ।

www.vedavms.in

```
पतिरधिपतिः । अधिपतिरासीत् । अधिपतिरित्यधि – पतिः । आसीत्
पञ्चिभः । पञ्चिभरस्तुवत । पञ्चिभरिति पञ्च – भिः । अस्तुवत
भूतानि । भूतान्यसृज्यन्त । असृज्यन्त भूतानाम् । भूतानाम् पतिः ।
पतिरिंधपतिः । अधिपतिरासीत् । अधिपतिरित्यधि – पतिः ।
आसीथ् सप्तभिः । सप्तभिरस्तुवत । सप्तभिरिति सप्त – भिः ।
अस्तुवत सप्तर्.षयः । सप्तर्.षयोऽसृज्यन्त । सप्तर्.षय इति
सप्त-ऋषयः । असृज्यन्त धाता । धाताऽधिपतिः । अधिपतिरासीत् ।
अधिपतिरित्यधि – पतिः । आसीन् नवभिः । नवभिरस्तुवत ।
नवभिरितिं नव – भिः । अस्तुवत पितरः । पितरोऽसृज्यन्त ।
अस्ज्यन्तादितिः । अदितिरधिपत्नी । अधिपत्यासीत् ।
अधिपत्नीत्यधि – पत्नी । आसीदेकादशभिः । एकादशभिरस्तुवत ।
एकादशभिरित्येकादश-भिः । अस्तुवतर्तवः । ऋतवोऽसृज्यन्त ।
असृज्यन्तार्तवः । आर्तवोऽधिपतिः । अधिपतिरासीत् ।
अधिपतिरित्यधि – पतिः । आसीत् त्रयोदशभिः ।
त्रयोदशभिरस्तुवत । त्रयोदशभिरिति त्रयोदश – भिः ।
```

अस्तुवत मासाः । मासा असृज्यन्त । असृज्यन्त सम्वथ्सरः । सम्वथ्सरोऽधिपतिः । सम्वथ्सर इति सं – वथ्सरः । अधिपतिरासीत् । अधिपतिरित्यधि – पतिः । 18 (50/67) T.S.4.3.10.2 - Kramam आसीत् पञ्चदशभिः । पञ्चदशभिरस्तुवत । पञ्चदशभिरिति पञ्चदश – भिः । अस्तुवत क्षत्रम् । क्षत्रमसृज्यत । असृज्यतेन्द्रः । इन्द्रोऽधिपतिः । अधिपतिरासीत् । अधिपतिरित्यधि – पतिः । आसीथ् सप्तदशभिः । सप्तदशभिरस्तुवत । सप्तदशभिरिति सप्तदश – भिः । अस्तुवत पश्चवः । पश्चवेऽसृज्यन्त । असृज्यन्त बृहस्पतिः । बृहस्पतिरधिपतिः । अधिपतिरासीत् । अधिपतिरित्यधि – पतिः । आसीन् नवदशभिः । नवदशभिरस्तुवत । नवदशभिरितिं नवदश - भिः । अस्तुवत शूद्रायौँ । शूद्रार्यावसृज्येताम् । शूद्रार्याविति शूद्र-अर्यौ । असृज्येतामहोरात्रे । अहोरात्रे अधिपत्नी । अहोरात्रे इत्यंहः – रात्रे । अधिपत्नी आस्ताम् । अधिपत्नी इत्यधि – पत्नी । आस्तामेकवि एशत्या । एकवि ्रात्याऽस्तुवत । एकवि ्रात्येत्येकं – वि ्रात्या ।

```
अस्तुवतैकशफाः । एकशफाः पशवः । एकशफा इत्येक – शफाः ।
पशवोऽसृज्यन्त । असृज्यन्त वरुणः । वरुणोऽधिपतिः ।
अधिपतिरासीत् । अधिपतिरित्यधि-पतिः । आसीत् त्रयोवि ए्शत्या ।
त्रयोवि एशत्याऽस्तुवत । त्रयोवि एशत्येति त्रयः – वि एशत्या ।
अस्तुवत क्षुद्राः । क्षुद्राः पश्चवः । पश्चवेऽसृज्यन्त । असृज्यन्त
पूषा । पूषाऽधिपतिः । अधिपतिरासीत् । अधिपतिरित्यधि – पतिः ।
आसीत् पञ्चविण्ञात्या । पञ्चविण्ञात्याऽस्तुवत । पञ्चविण्ञात्येति
पञ्च - विज्ञात्या । अस्तुवतारण्याः । आरण्याः पञ्चावः ।
पशवोऽसृज्यन्त । असृज्यन्त वायुः । वायुरधिंपतिः ।
अधिपतिरासीत् । अधिपतिरित्यधि-पतिः । आसीथ् सप्तविज्ञात्या ।
सप्तविज्ञत्याऽस्तुवत । सप्तविज्ञात्येति सप्त – विज्ञात्या ।
अस्तुवत द्यावापृथिवी । द्यावापृथिवी वि ( ) ।
द्यावापृथिवी इति द्यावा – पृथिवी । व्यैताम् । 19 (50/67)
T.S.4.3.10.3 - Kramam
ऐतां वसवः । वसवो रुद्राः । रुद्रा आदित्याः । आदित्या अनु ।
अनु वि । व्यायत्र् । आयन् तेषाम् । तेषामाधिपत्यम् ।
```

आधिपत्यमासीत् । आधिपत्यमित्याधि – पत्यम् । आसीन् नवविज्ञात्या । नवविज्ञात्याऽस्तुवत । नवविज्ञात्येति नव – विङ्शत्या । अस्तुवत वनस्पतयः । वनस्पतयोऽसृज्यन्त । असृज्यन्त सोमः । सोमोऽधिपतिः । अधिपतिरासीत । अधिपतिरत्यधि – पतिः । आसीदेकत्रिण्शताः । एकत्रिण्शता ऽस्तुवत । एकंत्रि॰्शतेत्येकं – त्रि॰्शता । अस्तुवत प्रजाः । प्रजा असृज्यन्त । प्रजा इति प्र – जाः । असृज्यन्त यावानाम् । यावानाम् च । चायावानाम् । अयावानाम् च । चाधिपत्यम् । आधिपत्यमासीत् । आधिपत्यमित्याधि – पत्यम् । आसीत् त्रयस्त्रिज्ञाता । त्रयस्त्रिज्ञाताऽस्तुवत । त्रयस्त्रिज्ञातेति त्रयः – त्रि एशता । अस्तुवत भूतानि । भूतान्यशाम्यत् । अशाम्यन् प्रजापतिः । प्रजापतिः परमेष्ठी । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । परमेष्ठ्यधिपतिः । अधिपतिरासीत् । अधिपतिरित्यधि – पतिः । आसीदित्यासीत् ॥ 20 (35/44) (सँवथ्सरोऽधिपति – र्वि – पञ्चत्रिङ्शच्च) (४१०)

T.S.4.3.11.1 - Kramam

इयमेव। एव सा। सा या। या प्रथमा। प्रथमा व्यौच्छत्। व्यौच्छंदन्तः । व्यौच्छदिति वि – औच्छंत् । अन्तरस्याम् । अस्याम् चरति । चरति प्रविष्टा । प्रविष्टेति प्र – विष्टा ॥ वधूर् जंजान । जजान नवगत् । नवगज् जिनत्री । नवगदिति नव – गत् । जनित्री त्रयः । त्रयं एनाम् । एनाम् महिमानः । महिमानः सचन्ते । सचन्त इति सचन्ते ॥ छन्दस्वती उषसा । छन्दस्वती इति छन्दस्वती । उषसा पेपिशाने । पेपिशाने समानम् । पेपिशाने इति पेपिशाने । समानं योनिम् । योनिमनु । अनु सञ्चरन्ती । सञ्चरन्ती इति सम् – चरन्ती ॥ सूर्यपत्नी वि । सूर्यपत्नी इति सूर्य – पत्नी । वि चरतः । चरतः प्रजानती । प्रजानती केतुम् । प्रजानती इति प्र – जानती । केतुम् कृण्वाने । कृण्वाने अजरे । कृण्वाने इति कृण्वाने । अजरे भूरिरेतसा । अजरे इत्यजरें । भूरिरेतसेति भूरि – रेतसा ॥ ऋतस्य पन्थाम् । पन्था मनु । अनु तिस्रः । तिस्र आ । आऽगुः । अगुस्त्रयः । त्रयो घर्मासः । घर्मासो अनु ।

अनु ज्योतिषा । ज्योतिषा । आऽगुः । अगुरित्यगुः ॥ प्रजामेका ।

। ॥ ॥ ॥

प्रजामिति प्र – जाम् । एका रक्षति । रक्षत्यूर्जम् । ऊर्जमेका ।

एका व्रतम् । 21 (50/59)

<u>T.S.4.3.11.2 - Kramam</u>

व्रतमेका । एका रक्षति । रक्षति देवयूनाम् । देवयूनामिति देव – यूनाम् ॥ चतुष्टोमो अभवत् । चतुष्टोम इति चतुः – स्तोमः । अभवद् या । या तुरीयां । तुरीयां यज्ञस्यं । यज्ञस्यं पक्षौ । पक्षावृषयः । ऋषयो भवन्ती । भवन्तीति भवन्ती ॥ गायत्रीम् त्रिष्टुभम् । त्रिष्टुभम् जगतीम् । जगतीमनुष्टुभम् । अनुष्टुभम् बृहत् । अनुष्टुभमित्यनु – स्तुभम् । बृहदर्कम् । अर्कं युञ्जानाः । युञ्जानाः सुवः । सुवरा । आऽभरत्न् । अभरत्निदम् । इदमितीदम् ॥ पञ्चभिर् धाता । पञ्चभिरितिं पञ्च – भिः । धाता वि । वि दंधौ । दधाविदम् । इदं यत् । यत् तासाम् । तासा । स्वसृः । स्वसृरजनयत् । अजनयत् पञ्चपञ्च । पञ्चपञ्चेति पञ्च – पञ्च ॥ तासामु । उ यन्ति । यन्ति प्रयवेण । प्रयवेण पञ्च । प्रयवेणेति प्र – यवेन । पञ्च नाना । नाना रूपाणि । रूपाणि क्रतवः । क्रतवो वसानाः ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 4.3)

वसाना इति वसानाः ॥ त्रि॰्शथ् स्वसारः । स्वसार् उप । उप यन्ति । यन्ति निष्कृतम् । निष्कृत॰ समानम् । निष्कृतमिति निः – कृतम् । समानम् केतुम् । केतुम् प्रतिमुञ्चमानाः । प्रतिमुञ्चमाना इति प्रति – मुञ्चमानाः ॥ 22 (50/55)

T.S.4.3.11.3 - Kramam

ऋतू ७ स्तन्वते । तन्वते कवयः । कवयः प्रजानतीः । प्रजानतीर् मद्ध्येछन्दसः । प्रजानतीरिति प्र – जानतीः । मद्ध्येछन्दसः परि । मद्ध्येछन्दस इति मद्ध्ये-छन्दसः । परि यन्ति । यन्ति भास्वतीः । भास्वतीरिति भास्वतीः ॥ ज्योतिष्मती प्रति । प्रति मुञ्चते । मुञ्चते नभः । नभो रात्रीं । रात्री देवी । देवी सूर्यस्य । सूर्यस्य व्रतानि । व्रतानीति व्रतानि ॥ वि पञ्यन्ति । पञ्यन्ति पञ्चावः । पञ्चो जायमानाः । जायमाना नानारूपाः । नानारूपा मातुः । नानारूपा इति नाना – रूपाः । मातुरस्याः । अस्या उपस्थे । उपस्थ इत्युप-स्थे ॥ एकाष्टका तपसा । एकाष्टकेत्येक – अष्टका । तपसा तप्यमाना । तप्यमाना जजान । जजान गर्भम् । गर्भम् महिमानम् । महिमानमिन्द्रम् । इन्द्रमितीन्द्रम् ॥ तेन दस्यून् । दस्यून्. वि ।

व्यसहन्त । असहन्त देवाः । देवा हन्ता । हन्ताऽसुराणाम् ।
असुराणामभवत् । अभवच्छचीभिः । शचीभिरिति शचि – भिः ॥
अनानुजामनुजाम् । अनानुजामित्यनानु – जाम् । अनुजाम् माम् ।
अनुजामित्यनु – जाम् । मामकर्त । अकर्त सत्यम् । सत्यं वदन्ती ।
वदन्त्यनु । अन्विच्छे । इच्छ एतत् । एतदित्येतत् ॥
भूयासमस्य । 23 (50/56)

T.S.4.3.11.4 - Kramam

अस्य सुमतौ । सुमतौ यथा । सुमतिविति सु – मतौ । यथा यूयम् । यूयम्न्या । अन्या वः । वो अन्याम् । अन्यामिते । अति मा । मा प्र । प्र युक्त । युक्तेति युक्त ॥ अभून् मम । मम सुमतौ । सुमतौ । विश्ववेदाः । सुमतिविति सु – मतौ । विश्ववेदा आष्ट । विश्ववेदा इति विश्व – वेदाः । आष्ट प्रतिष्ठाम् । प्रतिष्ठामविदत् । प्रतिष्ठामिति प्रति – स्थाम् । अविद्धि । हि गाधम् । गाधमिति गाधम् ॥ भूयासमस्य । अस्य सुमतौ । सुमतौ यथा । सुमताविति सु – मतौ । यथा यूयम् । यूयमन्या । अन्या वः । वो अन्याम् । अन्यामिति । अति मा । मा प्र । प्र युक्त । युक्तेति युक्त ॥ पञ्च व्युष्टीः । व्युष्टीरनु ।

व्युष्टीरिति वि – उष्टीः । अनु पञ्च । पञ्च दोहाः । दोहा गाम् ।

गाम् पञ्चनाम्नीम् । पञ्चनाम्नीमृतवः । पञ्चनाम्नीमिति

पञ्च – नाम्नीम् । ऋतवोऽनु । अनु पञ्च । पञ्चेति पञ्च ॥ पञ्च

दिशः । दिशः पञ्चद्शेन । पञ्चद्शेन क्लृप्ताः । पञ्चद्शेनेति

पञ्च – द्शेन । क्लृप्ताः समानमूर्द्ध्नीः । समानमूर्द्ध्नीरिभ ।

समानमूर्द्ध्नीरिति समान–मूर्द्ध्नीः । अभि लोकम् । लोकमेकम् ।

एकमित्येकम् ॥ 24 (50/59)

T.S.4.3.11.5 - Kramam

ऋतस्य गर्भः । गर्भः प्रथमा । प्रथमा व्यूषुषी । व्यूषुष्यपाम् । व्यूषुषीति वि – ऊषुषी । अपामेका । एका मिहमानम् । मिहमानम् । बिभर्ति । बिभर्ति । बिभर्ति ॥ सूर्यस्यैका । एका चरति । चरति निष्कृतेषु । निष्कृतेषु धर्मस्य । निष्कृतेषिति निः – कृतेषु । धर्मस्यैका । एका सिवता । सिवतैकाम् । एकाम् नि । प्रथमा व्यौच्छत् । व्यौच्छित् । यच्छति । यच्छति । यच्छति ॥ या प्रथमा । प्रथमा व्यौच्छत् । व्यौच्छथ् सा । व्यौच्छदिति वि – औच्छत् । सा धेनुः । धेनुरभवत् । अभवद् यमे । यम इति यमे ॥ सा नः । नः पयस्वती ।

पयस्वती धुक्ष्व । धुक्ष्वोत्तरामुत्तराम् । उत्तरामुत्तराण् समाम् । उत्तरामुत्तरामित्युत्तराम् – उत्तराम् । समामिति समाम् ॥ शुक्रर.षभा नभसा । शुक्रर्.षभेति शुक्र-ऋषभा । नभसा ज्योतिषा । ज्योतिषा । आऽगात् । अगाद् विश्वरूपा । विश्वरूपा शबलीः । विश्वरूपेति विश्व – रूपा । शबलीरग्निकेतुः । अग्निकेतुरित्यग्नि – केतुः ॥ समानमर्थम् । अर्थ 🕳 स्वपस्यमाना । स्वपस्यमाना बिभ्रती । स्वपस्यमानेति सु – अपस्यमाना । बिभ्रंती जराम् । जरामंजरे । अजर उषः । उष आ । आऽगाः । अगा इत्यंगाः ॥ ऋतूनाम् पत्नी ()। पत्नी प्रथमा। प्रथमेयम्। इयमा। आऽगात्। अगादह्णाम्। अहाम् नेत्री । नेत्री जनित्री । जनित्री प्रजानाम् । प्रजानामिति प्र-जानाम् ॥ एकां सती । सती बहुधा । बहुधोषः । बहुधेति बहु-धा । उषो वि । व्युंच्छिस । उच्छस्यजीर्णा । अजीर्णा त्वम् । त्वम् जरयसि । जरयसि सर्वम् । सर्वमन्यत् । अन्यदित्यन्यत् ॥ 25 (69/77) (ऊर्जमेका – प्रतिमुञ्चमाना – भूयास – मेकं – पत्ये कान्न विज्ञातिश्च) (A11)

T.S.4.3.12.1 - Kramam अग्ने जातान् । जातान् प्र । प्र णुंद । <mark>नुदा</mark> नः । नः सपतान् । सपलान् प्रति । प्रत्यजातान् । अजातान् जातवेदः । जातवेदो नुदस्व । जातवेद इति जात – वेदः । नुदस्वेति नुदस्व ॥ अस्मे दीदिहि । अस्मे इत्यस्मे । दीदिहि सुमनाः । सुमना अहेडन्न् । सुमना इति सु – मनाः । अहेडन् तवं । तवं स्याम् । स्या ए र्शार्मञ् । रार्मन् त्रिवरूथः । त्रिवरूथ उद्भित् । त्रिवरूथ इति त्रि – वरूथः । उद्भिदित्युत् – भित् ॥ सहसा जातान् । जातान् प्र । प्र णुद । नुदा नः । नः सपत्नान् । सपत्नान् प्रति । प्रत्यजातान् । अजातान् जातवेदः । जातवेदो नुदस्व । जातवेद इति जात – वेदः । नुदस्वेति नुदस्व ॥ अधि नः । नो ब्रूहि । ब्रूहि सुमनस्यमानः । सुमनस्यमानो वयम् । सुमनस्यमान इति सु – मनस्यमानः । वय⊌ स्याम । स्याम प्र । प्र णुंद । <mark>नुदा</mark> नः । नः सपलान् । सपलानिति सपलान् ॥ चतुश्चत्वारिण्ञाः स्तोमः । चतुश्चत्वारिण्ञा इति चतुः – चत्वारि ्शः । स्तोमो वर्चः । वर्चो द्रविणम् । द्रविण ए षोडशः । षोडशः स्तोमः । स्तोम ओजः ।

ओजो द्रविणम् । द्रविणम् पृथिव्याः । पृथिव्याः पुरीषम् । पुरीषमसि । अस्यफ्सः । 26 (50/57) <u>T.S.4.3.12.2 - Kramam</u> अफ्सो नाम । नामेति नाम ॥ एव इछन्दः । छन्दो वरिवः । वरिव २छन्दः । छन्दः शम्भूः । शम्भू २छन्दः । शम्भूरिति राम् – भूः । छन्दः परिभूः । परिभू रुछन्दः । परिभूरिति परि-भूः । छन्दं आच्छत् । आच्छच्छन्दः । छन्दो मनः । मन ३छन्दः । छन्दो व्यचः । व्यच ३छन्दः । छन्दः सिन्धुः । सिन्धु ३छन्दः । छन्दः समुद्रम् । समुद्रम् छन्दः । छन्दः सलिलम् । सलिलम् छन्दः । छन्दः सम्यत् । सम्यच्छन्दः । सम्यदिति सम् – यत् । छन्दों वियत् । वियच्छन्दः । वियदिति वि – यत् । छन्दों बृहत् । बृहच्छन्दः । छन्दो रथन्तरम् । रथन्तरम् छन्दः । रथन्तरमिति

नि – कायः । छन्दो विवधः । विवध इछन्दः । विवध इति

वि – वधः । छन्दो गिरः । गिर इछन्दः । छन्दो भ्रजः ।

```
भ्रज २छन्दः । छन्दः सष्टुप् । सष्टुप् छन्दः । सष्टुबिति स – स्तुप् ।
छन्दोऽनुष्टुप् । अनुष्टुप् छन्दः । अनुष्टुबित्यनु–स्तुप् । छन्दः ककुत् ।
ककुच्छन्दः । छन्दस्त्रिककुत् । त्रिककुच्छन्दः । त्रिककुदिति
त्रि – ककुत् । छन्दः काव्यम् । काव्यम् छन्दः । छन्दोऽङ्कुपम् ।
अङ्कुपम् छन्दः ( ) । छन्दः पदपङ्किः । 27 (50/60)
T.S.4.3.12.3 - Kramam
पदपङ्क्ति २छन्दः । पदपङ्किरिति पद – पङ्किः ।
छन्दोऽक्षरपङ्किः । अक्षरपङ्कि ३छन्दः ।
अक्षरपङ्क्तिरित्यक्षर – पङ्क्तिः । छन्दो विष्टारपङ्किः ।
विष्टारपङ्कि ३छन्दः । विष्टारपङ्किरिति विष्टार – पङ्किः ।
छन्दः क्षुरः । क्षुरो भृज्वान् । भृज्वान् छन्दः । छन्दः प्रच्छत् ।
प्रच्छच्छन्दः । छन्दः पक्षः । पक्ष रछन्दः । छन्द एवः । एव रछन्दः ।
छन्दो वरिवः । वरिव इछन्दः । छन्दो वयः । वय इछन्दः ।
छन्दो वयस्कृत् । वयस्कृच्छन्दः । वयस्कृदिति वयः – कृत् ।
छन्दों विशालम् । विशालम् छन्दः । विशालमिति वि – शालम् ।
छन्दो विष्पर्द्धाः । विष्पर्द्धा  ३छन्दः । विष्पर्द्धा इति वि – स्पर्द्धाः ।
```

```
चतुर्थ काण्डे - तृतीयः प्रश्नः - (TS 4.3)
```

छन्दं इछदिः । छदि इछन्दंः । छन्दो दूरोहणम् । दूरोहणम् छन्दः । दूरोहणमिति दुः – रोहणम् । छन्दस्तन्द्रम् । तन्द्रम् छन्दः । छन्दोऽङ्काङ्कम् । अङ्काङ्कम् छन्दः । छन्द इति छन्दः ॥ 28 (33/40) (अस्य - ङ्कुपञ्छन्द - स्त्रयंस्त्रि*्*शच्च) (A12) T.S.4.3.13.1 - Kramam अग्निर् वृत्राणि । वृत्राणि जङ्घनत् । जङ्घनद् द्रविणस्युः । द्रविणस्युर् विपन्यया । विपन्ययेति वि – पन्यया ॥ समिद्धः शुक्रः । समिद्ध इति सम् – इद्धः । शुक्र आहुंतः । आहुंत इत्या – हुतः ॥ त्वर् सोम । सोमासि । असि सत्पतिः । सत्पतिस्त्वम् । सत्पतिरिति सत् – पतिः । त्वं राजा । राजोत । उत वृत्रहा । वृत्रहेति वृत्र – हा ॥ त्वम् भद्रः । भद्रो असि । असि क्रतुः । क्रतुरिति क्रतुः ॥ भद्रा ते । ते अग्ने । अग्ने स्वनीक । स्वनीक सन्दृक् । स्वनीकेति सु – अनीक । सन्दृग् घोरस्य । सन्दृगिति सम् – दृक् । घोरस्यं सतः । सतो विषुणस्य । विषुणस्य चारुः । चारुरिति चारुः ॥ न यत् । यत् ते । ते शोचिः । शोचिस्तमसा ।

तमसा वरन्त । वरन्त न । न ध्वस्मानः । ध्वस्मानस्तनुवि । तनुवि रेपः । रेप आ । आ धुः । धुरिति धुः ॥ भद्रम् ते । ते अग्ने । अग्ने सहसिन्न् । सहसिन्ननींकम् । अनींकमुपाके । उपाक आ । आ रोचते । रोचते सूर्यस्य । सूर्यस्येति सूर्यस्य ॥ 29 (50/54) T.S.4.3.13.2 - Kramam रुशंद् दृशे। दृशे दंदृशे। दंदृशे नक्तया। नक्तया चित्। चिदरूक्षितम् । अरूक्षितम् दृशे । दृश आ । आ रूपे । रूपे अन्नम् । अन्नमित्यन्नम् ॥ सैना । एनाऽनीकेन । अनीकेन सुविदन्नः । सुविदन्नो अस्मे । सुविदत्र इति सु – विदत्रः । अस्मे यष्टा । अस्मे इत्यस्मे । यष्टा देवान् । देवार् आयजिष्टः । आयजिष्टः स्वस्ति । आयजिष्ट इत्या – यजिष्ठः । स्वस्तीति स्वस्ति ॥ अदंब्धो गोपाः । गोपा उत । गोपा इति गो – पाः । उत नः । नः परस्पाः । परस्पा अग्ने । परस्पा इति परः – पाः । अग्ने द्युमत् । द्युमदुत । द्युमदिति द्यु – मत् । उत रेवत् । रेवद् दिदीहि । दिदीहीति दिदीहि ॥ स्वस्ति नः । नो दिवः । दिवो अग्ने । अग्ने पृथिव्याः । पृथिव्या विश्वायुः । विश्वायुर् धेहि । विश्वायुरिति विश्व – आयुः ।

धेहि यजथाय । यजथाय देव । देवेति देव ॥ यथ् सीमहि । सीमहि दिविजात । दिविजात प्रशंस्तम् । दिविजातेति दिवि – जात । प्रशस्तम् तत् । प्रशस्तमिति प्र – शस्तम् । तदस्मासु । अस्मासु द्रविणम् । द्रविणम् धेहि । धेहि चित्रम् । चित्रमिति चित्रम् ॥ यथा होतः । होतर् मनुषः । मनुषो देवताता ॥ 30 (50/59) T.S.4.3.13.3 - Kramam देवताता यज्ञेभिः । देवतातेति देव – ताता । यज्ञेभिः सूनो । सूनो सहसः । सूनो इति सूनो । सहसो यजांसि । यजासीति यजांसि ॥ एवा नः । नो अद्य । अद्य समना । समना समानान् । समानानु शत्र । उशन्नग्ने । अग्न उशतः । उशतो यक्षि । यक्षि देवान् । देवानिति देवान् ॥ अग्निमींडे । ईडे पुरोहितम् । पुरोहितं वजस्यं । पुरोहितमिति पुरः – हितम् । यज्ञस्य देवम् । देवमृत्विजम् । ऋत्विजमित्यृत्विजम् ॥ होतार्ण् रत्नधातमम् । रत्नधातममिति रत - धातमम् ॥ वृषां सोम । सोम द्युमान् । द्युमार् असि ।

द्यमानिति द्यु – मान् । असि वृषा । वृषा देव । देव वृषव्रतः ।

वृषव्रत इति वृष – व्रतः ॥ वृषा धर्माणि । धर्माणि दिधिषे । दिधिष इति दिधषे ॥ सान्तपना इदम् । सान्तपना इति साम् – तपनाः । इद्र हिवः । हिवर् मरुतः । मरुतस्तत् । तज् जुजुष्टन । जुजुष्टनेति जुजुष्टन ॥ युष्माकोती । ऊती रिशादसः । रिशादस इति रिश – अदसः ॥ यो नः । नो मर्तः । मर्तो वसवः । वसवो दुर्.हणायुः । दुर्.हणायुस्तिरः । दुर्.हणायुरिति दुः – हणायुः । तिरः सत्यानि । सत्यानि मरुतः । मरुतो जिघा एंसात् ॥ 31 (50/56) T.S.4.3.13.4 - Kramam जिघा ्सादिति जिघा ्सात् ॥ दृहः पाशम् । पाशम् प्रति । प्रति सः । स मुचीष्ट । मुचीष्ट तिपष्ठेन । तिपष्ठेन तपसा । तपसा हन्तन । <mark>हन्तना</mark> तम् । तमिति तम् ॥ सम्वथ्सरीणां मरुतः । सम्वथ्सरीणा इति सम् – वथ्सरीणाः । मरुतः स्वर्काः । । ॥ । । स्वर्का उरुक्षयाः । स्वर्का इति सु – अर्काः । उरुक्षयाः सगणाः । उरुक्षया इत्युरु – क्षयाः । सगणा मानुषेषु । सगणा इति स – गणाः । मानुषेष्विति मानुषेषु ॥ तेऽस्मत् । अस्मत् पाञान् । पाशान् प्र । प्र मुञ्चन्तु । मुञ्चन्त्वर्हसः । अर्हसः सान्तपनाः ।

T.S.4.3.13.5 - Kramam

शोचे वेः । वेष्ट्वम् । त्व ् हि । हि यज्वा । यज्वेति यज्वा ॥
ऋता यजासि । यजासि महिना । महिना वि । वि यत् । यद् भूः ।
भूर्. हव्या । हव्या वह । वह यविष्ठ । यविष्ठ या । या ते । ते अद्य ।
अद्येत्यद्य ॥ अग्निना रियम् । रियमञ्जवत् । अञ्जवत् पोषम् ।
पोषमेव । एव दिवेदिवे । दिवेदिव इति दिवे – दिवे ॥
यशसम् वीरवत्तमम् । वीरवत्तममिति वीरवत् – तमम् ॥

गयस्फानो अमीवहा । गयस्फान इति गय – स्फानः । अमीवहा वसुवित् । अमीवहेत्यमीव – हा । वसुवित् पृष्टिवर्द्धनः । वसुविदिति वसु - वित्। पुष्टिवर्द्धन इति पुष्टि - वर्द्धनः ॥ सुमित्रः सोम । सुमित्र इति सु - मित्रः । सोम नः । नो भव । भवेति भव ॥ गृहमेधास आ। गृहमेधास इति गृह – मेधासः। आ गत। गत मरुतः । मरुतो मा । माऽपं । अपं भूतन । भूतनेति भूतन ॥ प्रमुञ्चन्तो नः । प्रमुञ्चन्त इति प्र – मुञ्चन्तः । नो अ⊍्हंसः । अर्हस इत्यर्हसः ॥ पूर्वीभिर्. हि । हि ददाशिम । ददाशिम शरिद्धः । शरिद्धर् मरुतः । शरिद्धिरिति शरत् – भिः । मरुतो वयम् । वयमिति वयम् ॥ महोभिश्चर्.षणीनाम् । महोभिरिति महः - भिः ॥ 33 (50/58) T.S.4.3.13.6 - Kramam चर्.षणीनामिति चर्.षणीनाम् ॥ प्र बुध्निया । बुध्निया ईरते । ईरते वः । वो महां स्सि । महां सि प्र । प्र णामानि । नामानि प्रयज्यवः । प्रयज्यवस्तिरद्ध्वम् । प्रयज्यव इति प्र – यज्यवः । तिरद्ध्वमितिं तिरद्ध्वम् ॥ सहस्रियम् दम्यम् । दम्यम् भागम् ।

भागमेतम् । एतम् गृहमेधीयम् । गृहमेधीयम् मरुतः । गृहमेधीयमिति गृह – मेधीयम् । मरुतो जुषद्ध्वम् । जुषद्ध्वमिति जुषध्वम् ॥ उप यम् । यमेति । एति युवतिः । युवतिः सुदक्षम् । सुदक्षम् दोषा । सुदक्षमिति सु – दक्षम् । दोषा वस्तोः । वस्तोर्. हविष्मती । हविष्मती घृताची । घृताचीति घृताची ॥ उप स्वा । स्वैनम् । एनमरमतिः । अरमतिर् वसूयुः । वसूयुरिति वसु-युः ॥ इमो अंग्ने । इमो इतीमो । अग्ने वीततमानि । वीततमानि हव्या । वीततमानीति वीत – तमानि । हव्याऽजस्रः । अजस्रो विक्षि । विक्षि देवतातिम् । देवतातिमच्छ । देवतातिमिति देव – तातिम् । अच्छेत्यच्छ ॥ प्रति नः । न ईम् । ई ए सुरभीणि । सुरभीणि वियन्तु । वियन्त्विति वियन्तु ॥ क्रीडं वः । वः शर्द्धः । शर्द्धो मारुतम् । मारुतमनर्वाणम् । अनर्वाण ुं रथेशुभम् । रथेशुभमिति रथे – शुभम् ॥ 34 (50/56) <u>T.S.4.3.13.7 - Kramam</u> कण्वां अभि । अभि प्र । प्र गायत । गायतेति गायत ॥ अत्यासो न । न ये। ये मरुतः। मरुतः स्वञ्चः। स्वञ्चो यक्षद्रशः। यक्षदृशो न । यक्षदृश इति यक्ष – दृशः । न शुभयन्त ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 4.3)

राभयन्त मर्याः । मर्या इति मर्याः ॥ ते हर्म्येष्ठाः । हर्म्येष्ठाः शिशंवः । हर्म्येष्ठा इति हर्म्ये – स्थाः । शिशंवो न । न शुभाः । राभा वथ्सासः । वथ्सासो न । न प्रक्रीडिनः । प्रक्रीडिनः पयोधाः । प्रक्रीडिन इति प्र – क्रीडिनः । पयोधा इति पयः – धाः ॥ प्रैषाम् । एषामज्मेषु । अज्मेषु विथुरा । विथुरेव । इव रेजते । रेजते भूमिः । भूमिर् यामेषु । यामेषु यत् । यद्धं । ह युञ्जते । युञ्जते शुभे । शुभ इति शुभे ॥ ते क्रीडयः । क्रीडयो धुनयः । धुनयो भाजदृष्टयः । भ्राजदृष्टयः स्वयम् । भ्राजदृष्टय इति भ्राजत्–ऋष्टयः । स्वयम् महित्वम् । महित्वम् पनयन्त । महित्वमिति महि – त्वम् । पनयन्त धूतयः । धूतय इति धूतयः ॥ उपह्वरेषु यत् । उपह्नरेष्वित्युप – ह्नरेषु । यदचिद्ध्वम् । अचिद्ध्वं ययिम् । ययिं वयः । वयं इव । इव मरुतः । मरुतः केनं ( ) । केन चित्। 35 (50/56)

T.S.4.3.13.8 - Kramam चित् पथा । पथेति पथा ॥ श्चोतन्ति कोशाः । कोशा उप । उप वः । वो रथेषु । रथेष्वा । आ घृतम् । घृतमुक्षत । उक्षता मधुवर्णम् । मधुवर्णमर्चते । मधुवर्णमिति मधु – वर्णम् । अर्चत इत्यर्चते ॥ अग्निमग्नि ए हवीमभिः । अग्निमग्निमित्यग्निम् – अग्निम् । हवीमभिः सदा । हवीमभिरिति हवीम – भिः। सदा हवन्त। हवन्त विञ्पतिम् । विञ्पतिमिति विञ्पतिम् ॥ हव्यवाहम् पुरुप्रियम् । हव्यवाहमिति हव्य – वाहम् । पुरुप्रियमिति पुरु-प्रियम् ॥ त ् हि । हि राश्वन्तः । राश्वन्त ईडते । र्वा । प्राचा देवम् । देवम् घृतश्चुता । घृतश्चुतेति घृत-श्चुता ॥ अग्निण् हव्याय । हव्याय वोढवे । वोढव इति वोढवे ॥ इन्द्राग्नी रोचना । इन्द्राग्नी इतीन्द्रं – अग्नी । रोचना दिवः । दिवः इञथत् । इञथद् वृत्रम् । वृत्रमिन्द्रम् । इन्द्रं ँवः । वो विश्वतः । विश्वतस्परि । परीन्द्रम् । इन्द्रं नरः । नरो विश्वकर्मन्न् । विश्वकर्मन्. हविषा । विश्वकर्मनिति विश्व – कर्मन् । हविषा वावृधानः ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 4.3)

वावृधानो विश्वकर्मञ् । विश्वकर्मन्. ह्विषा ।

वावृधानो विश्वकर्मञ् । विश्वकर्मन्. ह्विषा ।

विश्वकर्मन्निति विश्व – कर्मञ् । ह्विषा वर्द्धनेन ।

वर्द्धनेनेति वर्द्धनेन ॥ 36 (46/53)

(सूर्यस्य – मनुषो – मरुतः – पावक – महोभी – रथेशुभ –

क्रेन – षट्चत्वारिङ्शच्च) (A13)

| Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 13 Anuvaakams :| (अपान्त्वेम – त्रयं पुरो भुवः – प्राची – ध्रुवक्षिति – स्त्र्यवि –
| । । । । ।
| रिन्द्राग्नी – मा छन्द – आशुस्त्रिवृ – द्ग्नेर्भागो – उस्येक –
| येयमेव सा या – ऽग्ने जाता – निग्नर्वृत्राणि – त्रयोदश)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-।। । । । (अपान्त्वे – न्द्राग्नी – इयमेव – देवताता – षट्त्रिं⊍्शत्)

First and Last Padam of Third Prasnam of Kandam 4:
(अपान्त्वेमन् – हविषा वर्धनेन)

॥ हरिः ओं ॥

॥ इति चतुर्थ काण्डे तृतीयः प्रश्नः – क्रम पाठः समाप्तः ॥

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 4.3)

<u>Details of Panchati, Padam and Krama Vaakyam - Kandam 4 Prasanam 3 - TS 4.3</u>

	Panchati	Padams	Krama Vaakyams
Anuvakam 1	1	65	67
Anuvakam 2	3	130	170
Anuvakam 3	2	128	156
Anuvakam 4	3	167	209
Anuvakam 5	1	76	92
Anuvakam 6	2	106	123
Anuvakam 7	2	106	110
Anuvakam 8	1	37	59
Anuvakam 9	2	96	120
Anuvakam 10	3	135	178
Anuvakam 11	5	269	306
Anuvakam 12	3	133	157
Anuvakam 13	8	396	448
Total →	36	1844	2195